

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę Rady 2011/96/UE w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich

COM(2013) 814 final – 2013/0400 (CNS)

(2014/C 226/07)

Sprawozdawca: **Petru Sorin DANDEA**

Dnia 16 grudnia 2013 r. Rada Unii Europejskiej, działając na podstawie art. 115 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2011/96/UE w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich

COM(2013) 814 final – 2013/0400 (CNS).

Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 13 marca 2014 r. Sprawozdawcą był Petru Sorin DANDEA.

Na 497. sesji plenarnej w dniach 25–26 marca 2014 r. (posiedzenie z 25 marca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 145 do 3 – 10 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący dyrektywy⁽¹⁾ zmieniającej dyrektywę 2011/96/UE w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich, ponieważ uważa, że stanowi ona znaczący postęp w realizacji planu działania na rzecz zwalczania oszustw podatkowych i unikania płacenia podatków⁽²⁾.

1.2 Państwa członkowskie tracą co roku miliardy euro w wyniku oszustw podatkowych i unikania płacenia podatków, a także w wyniku agresywnego planowania podatkowego, polegającego najczęściej na wykorzystaniu luk w przepisach krajowych lub występujących między nimi asymetrii. Dlatego EKES za uzasadniony uważa wniosek Komisji dotyczący wdrożenia ogólnej klauzuli dotyczącej zwalczania nadużyć, zgodnie z jej zaleceniem⁽³⁾.

1.3 EKES zgadza się z ujednoczeniem traktowania grup transgranicznych w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej, jako że w niektórych sytuacjach przepisy obecnie obowiązującej dyrektywy umożliwiają tym grupom korzystanie z hybrydowych instrumentów finansowych, dzięki którym uzyskują ulgi podatkowe wywołujące zaburzenia konkurencji na jednolitym rynku.

1.4 Ze względu na ogólny charakter klauzuli dotyczącej zwalczania nadużyć EKES zaleca państwom członkowskim, by w chwili wdrażania omawianej dyrektywy uwzględniły zalecenie Komisji dotyczące agresywnego planowania podatkowego oraz interpretację Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ustanawiającą zasadę, zgodnie z którą podczas zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych państwa członkowskie nie mogą przekraczać ogólnych zasad prawa wspólnotowego. EKES zaleca Komisji, by opracowała zalecenie, które pomogłoby państwom członkowskim jak najdokładniej, z prawnego punktu widzenia, transponować dyrektywę.

1.5 Komitet zwraca się również do państw członkowskich, by w ramach procedury transpozycji starały się jak najściślej zdefiniować – z prawnego punktu widzenia – pojęcia, o których mowa w art. 1a pkt 2, by zagwarantować jak najbardziej prawidłowe wdrożenie dyrektywy i nie doprowadzać do powstawania skomplikowanych sytuacji dla środowisk biznesowych lub organów podatkowych. Należy też koniecznie zadbać o to, by takie sformułowania jak „sztuczna transakcja”, „racjonalna działalność gospodarcza” czy „transakcje mające charakter okrężny” zostały transponowane pod postacią terminów prawnych o jak największej ścisłości, by nie stwarzać trudności w ich stosowaniu przedsiębiorstwom, organom podatkowym czy systemowi prawnemu.

⁽¹⁾ COM(2013) 814 final.

⁽²⁾ COM(2012) 722 final.

⁽³⁾ C(2012) 8806 final.

2. Wniosek Komisji

2.1 Wniosek Komisji ma na celu zaradzenie brakowi spójności przepisów krajowych w dziedzinie hybrydowych instrumentów finansowych w zakresie stosowania dyrektywy o spółkach dominujących i zależnych oraz wprowadzenie ogólnej klauzuli zapobiegającej nadużyciom, mającej chronić funkcjonowanie tej dyrektywy.

2.2 Podstawą prawną wniosku dotyczącego dyrektywy jest art. 115 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), na mocy którego Rada może przyjmować dyrektywy zmierzające do zbliżania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, które bezpośrednio wpływają na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Zdaniem Komisji jest to jedyny możliwy sposób wdrożenia ogólnej klauzuli zapobiegającej nadużyciom.

2.3 Omawiany wniosek jest niezbędny, jako że jednostronne działania państw członkowskich nie rozwiązałyby problemu asymetrii związanych z hybrydowymi instrumentami finansowymi, ponieważ w większości przypadków wynikają one z różnic w przepisach krajowych.

2.4 Choć w dyrektywie w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych przewiduje się klauzulę dotyczącą zwalczania nadużyć, nie jest ona wystarczająco jasna i mogłaby wywołać nieporozumienia. Zgodnie z zaleceniem Komisji, wprowadzenie ogólnej klauzuli dotyczącej zwalczania nadużyć pozwoli zaradzić niepewności i dostarczyć państwom członkowskim skuteczniejszego instrumentu.

3. Uwagi ogólne i szczegółowe

3.1 EKES odniósł się już⁽⁴⁾ pozytywnie do omawianej zmiany dyrektywy w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych oraz zalecił państwom członkowskim, by wdrożyły ją w rozsądnym terminie.

3.2 W ramach tego przeglądu Komitet wniósł o zobowiązanie przedsiębiorstw międzynarodowych do prowadzenia oddzielnych systemów księgowości w każdym z państw, w których prowadzą one działalność, oraz do wyszczególnienia osiągniętej wielkości produkcji i zysków. Przedstawienie danych księgowych w tej formie ułatwiłoby zidentyfikowanie przedsiębiorstw, które nadużywają cen transferowych lub propagują agresywne planowanie podatkowe. EKES zalecił również ustanowienie przepisów dotyczących opodatkowania zysków przedsiębiorstw w oparciu o zestaw wspólnych zasad. Komitet ubolewa nad faktem, że aspekty te nie zostały dostatecznie uwzględnione podczas opracowywania omawianego projektu dyrektywy.

3.3 EKES zaleca Komisji, by wsparła państwa członkowskie podczas wdrażania tej dyrektywy. W tym celu Komisja powinna przedstawić zalecenie, które wyjaśniłoby aspekty związane z transpozycją na terminy prawne pojęć zawartych w klauzuli dotyczącej zwalczania nadużyć.

3.4 Komitet zwraca uwagę na fakt, że wdrożenie dyrektywy na podstawie bardzo ogólnych definicji może prowadzić do powstawania szczególnie trudnych sytuacji zarówno z punktu widzenia przedsiębiorstw, jak organów podatkowych.

3.5 W ramach wdrażania punktu 2 artykułu 1a należy jasno zdefiniować pojęcie „sztucznej transakcji”. Dlatego EKES zaleca, by w tym celu państwa członkowskie sięgnęły po wytyczne OECD⁽⁵⁾, zwłaszcza w dziedzinie restrukturyzacji przedsiębiorstw. Komitet zaleca również uwzględnienie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odnośnie do „czysto sztucznych struktur”. Fakt, że transakcja odbywa się w najkorzystniejszy z punktu widzenia podatków sposób, nie stanowi sam w sobie „sztucznej transakcji”.

3.6 Zdaniem EKES-u, w ramach wdrażania punktu 2 artykułu 1a należy jasno zdefiniować pojęcie „racjonalnej działalności gospodarczej”. Wprowadzenie tego sformułowania do przepisów krajowych bez odpowiedniego wyjaśnienia może prowadzić do powstawania skomplikowanych z punktu widzenia sytuacji w sporach dotyczących prowadzenia działalności.

3.7 Jeśli chodzi o wdrażanie, Komitet uważa, że należy wyjaśnić aspekty związane z „transakcjami mającymi charakter okrężny”. W praktyce handlowej mamy do czynienia z transakcjami mającymi charakter okrężny, które mają jednak charakter ekonomiczny i przebiegają z poszanowaniem przepisów. Nie powinny one podlegać przepisom podatkowym związanym z omawianą dyrektywą.

⁽⁴⁾ Dz. U. C 67 z dn. 6.3.2014, s. 68.

⁽⁵⁾ Modelowa konwencja OECD w sprawie podatku od dochodu i majątku, rozdział C5, art. 9181 i 9182.

3.8 EKES zaleca państwom członkowskim, by wykorzystały transpozycję dyrektywy do uproszczenia prawodawstwa krajowego w dziedzinie podatków dochodowych. Projekt ten mógłby stać się pierwszym krokiem w kierunku harmonizacji przepisów w tej dziedzinie na poziomie europejskim.

Bruksela, 25 marca 2014 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE
